

**НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ПЛАН ЗА 2015 – 2017 Г.
НА ИНСТИТУТА ЗА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК
„ПРОФ. ЛЮБОМИР АНДРЕЙЧИН”**

I. Тема на проекта: *Езикова култура и езикова политика*

Секция за съвременен български език

Срок: 2015 – 2017 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров

Участници: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров, доц. д-р М. Димитрова, доц. д-р Р. Станчева, доц. д-р К. Чаралозова, доц. д-р Т. Александрова, гл. ас. д-р М. Томов, гл. ас. д-р Н. Паскалев, гл. ас. д-р Ил. Кунева, ас. Л. Микова, ас. Н. Желев.

Анотация:

Целите на проекта са свързани със системното изследване на българския книжовен език и подпомагането на неговото пълноценно функциониране като средство за общуване във всички социални слоеве. Задачите на проекта включват пълното и всеобхватно описание на книжовноезиковите норми и тяхната кодификация, както и повишаването на езиковата и комуникативната компетентност на носителите на българския език. Проектът изцяло се вписва в приоритетната области в изследванията на ИБЕ „Езикова култура” и отговаря на приоритетите на рамковата програма за научни изследвания и иновации 2014 – 2020 г. „Хоризонт 2020“ и на нейната конкретна цел „Наука със и за обществото” .

Съвременна правописна практика. Ръководител: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров. Участници: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров, доц. д-р М. Димитрова, доц. д-р Р. Станчева, доц. д-р К. Чаралозова, доц. д-р Т. Александрова, гл. ас. д-р М. Томов, гл. ас. д-р Н. Паскалев, гл. ас. д-р Ил. Кунева, ас. Л. Микова, ас. Н. Желев. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: сборник от изследвания, посветени на поставените въпроси в служба „Езикови справки и консултации“.

II. Тема на проекта: *История на новобългарския книжовен език и на българското езикознание*

Секция за съвременен български език

Срок: 2012 – 2015 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров

Участници: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров, доц. д-р М. Димитрова, доц. д-р Р. Станчева, доц. д-р К. Чаралозова, доц. д-р Т. Александрова, гл. ас. д-р М. Томов, гл. ас. д-р Н. Паскалев, гл. ас. д-р Ил. Кунева

Анотация:

Целта на проекта е да проследи в диахронен план утвърждаването на нормите на новобългарския книжовен език, установяването и кодифицирането им на фонетично, морфологично и синтактично равнище.

Подробно се изследва граматичната литература през първата половина на XX век и заниманията в областта на правописа в същия период. Проучват се основните научни граматикки, появили се през периода, както и всички граматикки, създадени за нуждите

на училището, за да се открие съществуващата връзка с европейската граматическа мисъл от същия период, както и изборът на оригиналния подход при представяне на специфични черти на българския книжовен език. В областта на правописа вниманието е насочено към появилите се многобройни правописни речници и справочници, които са предназначени за различни потребители, допринасят за кодификацията и установяването на правописната норма, като същевременно и отразяват възгледите на отделните автори – учители, учени, общественици.

Проектът е свързан с необходимостта от всеобхватно и системно (интегрално) описание на новобългарския книжовен език като фундаментална част от българското културноисторическо наследство. Проектът е част от приоритетната област в изследванията на Института за български език „Езиково културноисторическо наследство на българите“.

Българската граматична мисъл от първата половина на XX в. Ръководител: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров. Участници: проф. д.ф.н. Вл. Мурдаров, доц. д-р Р. Станчева, доц. д-р К. Чаралозова, доц. д-р Т. Александрова, гл. ас. Д-р М. Томов, гл. ас. д-р Н. Паскалев, гл. ас. д-р Ил. Кунева. Срок: 2012 – 2015.

Глаголът и неговите категории – установяване на книжовноезиковите норми във възрожденския текст (статистически изследване). Изпълнител: доц. д-р М. Димитрова. Срок: 01.07. 2014 – 31.12.2015 г.

Форма на представяне на резултатите: монографии, теоретични студии и статии.

III. Тема на проекта: *Речник на българския език*

Секция за българска лексикология и лексикография

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен, етап от многогодишен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д-р Д. Благоева

Участници: проф. д-р Д. Благоева, проф. д-р С. Колковска, гл. ас. Цв. Георгиева, гл. ас. д-р Н. Костова, гл. ас. д-р Ат. Атанасова, гл. ас. д-р В. Сумрова, гл. ас. В. Занев, ас. Д. Колев

Анотация:

Цел на проекта е разработването на многотомното издание „Речник на българския език“. Речникът е най-мащабният проект в българската тълковна лексикография и има за задача да представи максимално пълно лексикалното богатство на българския език в неговото стилистично и функционално разнообразие (книжовна лексика, диалектна лексика, регистрирана в публикуваното народно творчество, терминологична лексика от различни научни области и т.н.). В издадените досега 14 тома (до буква П включително) са разработени общо 112 686 заглавни думи. Хронологичната рамка на лексикографското описание включва периода от първата четвърт на XIX в. до наши дни. Във връзка с това Речникът отразява динамиката в българското словно богатство – наред с лексиката от съвременния активен речников състав се включва и остаряла и остаряваща лексика, както и лексика, навлязла в езика в най-ново време. Широко се отразява и фразеологичното богатство на езика. При работата върху *Речника* се използват методите на съвременната тълковна лексикография, както и някои методи на корпусната лексикография. Трудът се разработва въз основа на актуализирана лексикографска концепция, представена в първия том на второто допълнено и преработено издание (2001 г.). С предлаганата многостранна информация за семантичните, граматичните, стилистичните и функционалните особености на думите, за техния фразеологичен потенциал, етимология и пр., *Речникът* е ценен справочник за много широк кръг ползватели. Създаването на *Речника* е принос в изучаването и

съхраняването на лексикалното богатство на българския език като неотменна част от българското културно наследство и една от най-ярките прояви на българската национална идентичност. Във връзка с това целта на проекта е в съответствие с направлението „Културноисторическо наследство“ на Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2020 г. Проектът се отнася към приоритетната област в изследванията на Института за български език „Академични речници на българския език“.

Форма на представяне на резултатите: поредни томове на „Речник на българския език“.

IV. Тема на проекта: Теоретични и лексикографски аспекти в проучването на съвременната българска лексика

Секция за българска лексикология и лексикография

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия, БАН – ЕБР с Полски АН, Чешка АН, Словашка АН.

Ръководител: проф. д-р С. Колковска

Участници: проф. д-р С. Колковска, проф. д-р Д. Благоева, проф. д-р Св. Коева – СКЛ, гл. ас. д-р Цв. Георгиева, гл. ас. д-р Н. Костова, гл. ас. д-р Ат. Атанасова, гл. ас. д-р Хр. Дейкова – СБЕ, ас. М. Гарова – СБЕ, ас. Д. Борисова – СБЕ, ас. Д. Колев, гл. ас. д-р В. Стойкова, гл. ас. д-р В. Сумрова

Анотация:

Проектът има за основна задача системното проучване на актуалното състояние на лексикалното богатство на българския език в теоретичен и научно-приложен план. При разработването на проекта ще бъдат открити както националноспецифичните черти, така и общите особености на българската лексика с лексиката на други европейски езици (в частност славянските), което ще обогати знанията за българския език в контекста на европейското езиково и културно пространство. Предвижда се разработването на проблеми, свързани с особеностите на различни жанрове речници: неологични, тълковни, двуезични, като особено внимание ще се отдели на проблемите на неографията, които са особено актуални поради това, че все още не са изяснени редица свързани с тях теоретични и методологически въпроси (оптимална микро- и макроструктура, извличане на словници и др.). Специално внимание ще се обърне на създаването на разработки, насочени към оптимално прилагане на компютърните и в частност – на корпусно базираните методи в лексикографията. Особено важна е и задачата за разработването на методологически проблеми, свързани със създаването и разширяването на новите типове лексикални ресурси за българския език, каквито са лексикалните бази от данни.

Научно-приложната част на проекта е насочена към създаване на речници от различни жанрове (тълковни, неологични, двуезични), на словници за двуезични речници, както и към разширяване на вече създадените в Института за български език лексикални електронни ресурси за българския език, предоставени за свободен достъп чрез информационния портал „Инфолекс“ (<http://ibl.bas.bg/infolex/>) и чрез сайта „Неолекс“ (<http://ibl.bas.bg/neolex/>).

При изпълнението на задачите по проекта ще бъдат използвани утвърдените в лексикологията подходи (структурно-семантичен и когнитивен), а при изпълнението на задачите, свързани със създаването на речници и обогатяването на лексикалните бази данни – корпусно базираните методи.

Проектът се отнася към приоритетните области в изследванията на Института за български език „Академични речници на българския език” и „Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка” .

Славянската лексикография в началото на XXI в. Колективен проект с партньор Институт по славистика – Чешка АН. Ръководител: проф. д-р С. Колковска. Срок: 2014 – 2016 г. Участници: проф. д-р С. Колковска, проф. д-р Д. Благоева, гл. ас. д-р Цв. Георгиева, гл. ас. д-р Н. Костова, гл. ас. д-р Хр. Дейкова – СБЕ, гл. ас. д-р Ат. Атанасова, ас. М. Гарова – СБЕ, ас. Д. Борисова – СБЕ, ас. Д. Колев, гл. ас. д-р В. Сумрова.

Българско-полски лексикални паралели. Колективен проект с партньор Институт по славистика – Полска АН. Ръководител: проф. д-р Д. Благоева. Срок: 2015 – 2017 г. Участници: проф. д-р Д. Благоева, проф. д-р Св. Коева – СКЛ, проф. д-р С. Колковска.

Българско-словашки речник (том трети). Колективен проект с партньор Славистичен институт „Ян Станислав” – Словашка АН. Изпълнител от българска страна: гл. ас. д-р Н. Костова. Срок: 2015 – 2017 г.

Компютърни лексикографски подходи, използвани за словашки и български речници и справочни издания. Колективен проект с партньор Института за езикознание „Л. Щур” – Словашка АН. Ръководител: гл. ас. д-р В. Стойкова. Срок: 2015 – 2017 г. Участници: гл. ас. д-р В. Стойкова, гл. ас. д-р Ек. Петкова – СТТ.

Форма на представяне на резултатите: студии и статии, словник за българско-чужд двуезичен речник, Българско-словашки речник, лексикални бази данни – неологизми, фразеологизми, синоними, антоними.

V. Тема на проекта: Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка (БулНет и ФреймНет)

Секция по компютърна лингвистика

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен, етап от многогодишен

Финансиране: бюджетна субсидия, БАН – ЕБР с Румънската академия

Ръководител: проф. д-р Св. Коева

Участници: проф. д-р Св. Коева, гл. ас. д-р Цв. Димитрова, гл. ас. д-р Св. Лесева, д-р Ивелина Стоянова, гл. ас. д-р М. Тодорова, ас. В. Стефанова, Б. Ризов, Лъчезар Джаков, Мартин Ялъмов

Анотация:

Българската лексикално-семантична мрежа БулНет е разновидност на семантичните мрежи, която се състои от синонимни множества и различен тип релации (род – вид, част – цяло, причина – следствие, междуезикова еквивалентност и др.). Свойствата на релациите произтичат от универсалните свойства, които съществуват между обекти, събития и техните признаци. Българският ФреймНет също може да се разглежда като тип семантична мрежа – в него се представя връзката на лексикалните единици към абстрактни семантични структури (семантични фреймове) и се описват синтактичните и лексикално-семантичните комбинаторни ограничения при тяхната употреба, илюстрирани посредством семантично и синтактично аотирани примери. Една от основните цели на проекта е разширяването на Българската лексикално-семантична мрежа БулНет с нови синонимни множества (към момента броят им е 51 000) и техните семантични релации и разширяването на Българския ФреймНет с нови лексикални единици, на които се приписва абстрактно семантично описание и конкретни комбинаторни характеристики на семантично и синтактично равнище. Резултатите от проекта включват както теоретични изследвания в областта на лексикалния състав и граматичната структура на българския език, така и приложение в няколко основни направления: разширено търсене и извличане на информация, съобразена с профила на

потребителите; автоматично резюмиране на документи за нуждите на администрацията, медиите и библиотеките; автоматична категоризация на документи към различни тематични области и др.

Работата по проекта е интердисциплинарна и съчетава научни области като анализ на семантичната и синтактичната структура на съвременния български език и разработване на компютърни програми за оптимизиране на лингвистичната работа и за реална обработка на естествения език. Проектът обединява множество разнообразни приложения с обществена и културна значимост и с практическа насоченост. Разработваните по проекта лексикално-семантични мрежи и програми за тяхната обработка се разпространяват посредством централните МЕТА-СПОДЕЛЯНЕ, част от МЕТА-NET – мрежа за върхови постижения, в която членуват близо 70 изследователски центъра от 34 страни (<http://metashare.ibl.bas.bg>). Проектът се вписва в две от приоритетните за Института за български език области: „Теоретични езиковедски изследвания“ и „Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка“.

Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка (БулНет и ФреймНет). Колективен проект. Участници: проф. д-р С. Коева, гл. ас. д-р Цв. Димитрова, гл. ас. д-р Св. Лесева, д-р Ив. Стоянова, Б. Ризов, гл. ас. д-р М. Тодорова, ас. В. Стефанова, Л. Джаков, М. Ялъмов. Срок: 2014 – 2016 г.

Обогатени бази от знания за български и румънски. Колективен проект, договор по ЕБР с Института за изкуствен интелект към Румънската академия. Ръководител от българска страна: гл. ас. д-р Св. Лесева. Участници от българска страна: гл. ас. д-р С. Лесева, гл. ас. д-р Цв. Димитрова, Б. Ризов, гл. ас. д-р М. Тодорова, ас. В. Стефанова. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: многоезикови лексикално-семантични бази от данни, сборник с теоретични студии и статии, софтуер за компютърна обработка на езика.

VI. Тема на проекта: *Българският национален корпус*

Секция по компютърна лингвистика. Секция за българска лексикология и лексикография.

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен, етап от многогодишен

Финансиране: бюджетна субсидия, БАН – ЕБР с Чешка АН, Фонд „Научни изследвания“

Ръководител: проф. д-р Св. Коева, проф. д-р С. Колковска

Участници: проф. д-р Св. Коева, проф. д-р С. Колковска – СБЛЛ, проф. д-р Д. Благоева – СБЛЛ, гл. ас. д-р Цв. Димитрова, гл. ас. д-р Св. Лесева, д-р И. Стоянова, Б. Ризов, гл. ас. д-р М. Тодорова, Л. Джаков, М. Ялъмов, гл. ас. д-р Цв. Георгиева – СБЛЛ, гл. ас. д-р Н. Костова – СБЛЛ, гл. ас. д-р Ат. Атанасова – СБЛЛ

Анотация:

Целите на проекта са насочени към по-нататъшно увеличаване на обема на Българския национален корпус (БНК), повишаване на неговата представителност и балансираност и разширяване на възможностите за достъп до него. Чрез изпълнението на тези цели ще се осигури по-ефективното използване на БНК като база за извършване на разнообразни лингвистични изследвания и за лексикографско описание на актуалното състояние на българския език.

За нуждите на по-нататъшното разширяване на БНК (включително и на паралелните многоезикови корпуси в него) ще продължи автоматичното идентифициране и събиране на подходящи документи от интернет. Важна насока в усъвършенстването на БНК ще бъде и доизграждането на таксономично организиран класификационен модел за

описание на документите в корпуса, който ще позволи включване на нови категории текстове и лесна реорганизация. Във връзка с лингвистичната анотация на БНК ще продължи работата по автоматично аотиране на документите в него. За да се осигури оптимално лексикографско приложение на БНК, се предвижда извършването на подбор на корпусни единици, които ще бъдат използвани в системата за търсене за лексикографски цели (<http://search.dcl.bas.bg>), а също така и подобряване на възможностите за извличане на специализирани едоезикови и многоезикови корпуси. Работата върху разширяването на корпуса и достъпа до него обединява различни научни направления като лингвистика и компютърна лингвистика, лексикография и корпусна лингвистика и др. и води до високи и ефективни интердисциплинарни научни постижения. Създаващите се по проекта и въз основа на резултатите от проекта електронни ресурси и приложения стоят в основата на социалноориентирани софтуерни решения и технологични продукти – автоматично резюмиране на големи по обем документи за нуждите на администрацията, медиите и библиотеките, автоматично търсене на съответните документи в дадена област, интелигентни програми, подпомагащи преводачите; система от езикови правила, улесняваща хора със слухови увреждания, и др. Проектът участва в две от приоритетните за Института за български език области: „Теоретични езиковедски изследвания“ и „Електронни езикови ресурси и програми за тяхната обработка” .

Български национален корпус. Колективен проект. Участници: проф. д-р Св. Коева, проф. д-р С. Колковска, проф. д-р Д. Благоева, гл. ас. д-р Цв. Димитрова, гл. ас. д-р Св. Лесева, д-р Ив. Стоянова, Б. Ризов, гл. ас. д-р М. Тодорова, Л. Джаков, М. Ялъмов, гл. ас. д-р Цв. Георгиева, гл. ас. д-р Н. Костова, гл. ас. д-р Ат. Атанасова. Срок: 2014 – 2016 г.

Автоматично разпознаване на именувани обекти в български и чешки език. Колективен проект с партньор Институт за чешки език – Чешка АН. Ръководител от българска страна: гл. ас. д-р Цв. Димитрова. Участници от българска страна: проф. д-р Св. Коева, гл. ас. д-р Цв. Димитрова. Срок: 2014 – 2016 г.

Форма на представяне на резултатите: аотиран корпус на българския език, аотиран паралелен многоезиков корпус, софтуер за търсене в корпуса, научни публикации.

VII. Тема на проекта: *Българско ръкописно наследство от Средновековието и новото време (издания на писмени паметници и изследвания)*

Секция за история на българския език

Срок: 2015 – 2017 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова

Участници: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, доц. д-р Г. Митринов, доц. д-р Я. Милтенов

Анотация:

Проектът е фокусиран върху целенасоченото и системно проучване и обнародване на важни писмени паметници от историческото развитие на българския език през вековете чрез всички съвременни средства за съхраняване и популяризиране на писменото наследство (фототипни и наборни възпроизвеждания, дигитализация, публично електронно експониране, критически или дипломатически издания и изследвания). Той се вписва в традиционните задачи на палеославистиката и българистиката – възстановяване на диахронията на българския език като славянски, балкански и европейски по съхранените езикови паметници и документи от епохата на Средновековието, Възраждането и Новото време (старите глаголически и кирилски

ръкописи, новобългарската книжнина, епиграфски материал, бележките на книжовниците). Основната цел е да се проследи как се е развивал българският език през вековете на графико-фонетично, морфо-синтактично, лексико-семантично равнище. Към това се добавят особено актуални иновативни подходи – текстологичен, етнолингвистичен, антропологичен, семиотичен, културологичен. Проектът защитава специфичния изследователски профил на историците на българския език от СИБЕ, чийто патрон е чл.-кор. проф. Кирил Мирчев, и е принос към изследването на българската културна и национална идентичност в контекста на културното многообразие на Европа. Натрупването на лингвистична информация от самите ръкописни паметници е основата на научната дисциплина история на българския език. Проектът се вписва в направлението „Извори за историята на българския език“, разработвано в Института за български език.

Старият завет като юридически източник. Изпълнител: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова. Срок: 2015 – 2017 г.

Езикът на епиграфските паметници от българското гробище в квартал Ферикьой, Истанбул. Изпълнител: доц. д-р Г. Митринов. Срок: 2015 – 2017 г.

Езикът на апокрифите. Изпълнител: доц. д-р Я. Милтенов. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: научни статии и студии.

VIII. Тема на проекта: *Електронни езикови ресурси от оригинални творби на българското Средновековие*

Секция за история на българския език

Срок: 2015 – 2017 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководители: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Е. Мирчева

Участници: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Е. Мирчева, доц. д-р Ив. Карачорова, доц. д-р Я. Милтенов, доц. д-р Г. Митринов, гл. ас. д-р В. Мичева, ас. Магдалена Абаджиева.

Анотация:

В епохата на Средновековието наред с преводната се създава и внушително количество оригинална старобългарска книжнина. Към отдавна известните в науката творби на Климент Охридски, Йоан Екзарх, Черноризец Храбър, Константин Преславски и т.н., в последните десетилетия изключително с усилията на български учени бяха открити голямо количество оригинални химнографски произведения, много от които, вплетени в акростих, носят имената на своите автори. Макар да са подчинени на специфичните средновековни разбирания за авторство, в оригиналните творби е закодиран реален лингвистичен материал, който не е зависим от конкретни чуждоезикови образци. В този смисъл тези творби са първостепенен източник за историята на българския език. Голяма част от тях обаче, с някои малко на брой изключения, досега не са били подлагани на никакъв тип езикова обработка и изследване, тъй като вниманието е било насочено към археографски, литературно-исторически или издателски проблеми, а те създават възможност да се проследят историческите промени в развитието на българския език на всяко едно езиково равнище. Преобладаващата част от оригиналните творби не са били лексикографирани изобщо в славистичната традиция. Настоящият проект си поставя за основна цел да постави началото на системно и съответстващо на съвременните изисквания изследване на оригинални творби от различни жанрове и от различни периоди на българската езикова диахрония в изпълнение на следните конкретни задачи:

1. Да се обогати и обнови Архивът на СИБЕ чрез въвеждане на електронен формат за съхранение на текстове и да се създаде Електронен архив на оригиналните творби на Българското средновековие.

2. Да се разработи методология за извличане на лексикална информация, която да послужи за създаването на специализирани лексикални бази от данни в мрежова зависимост помежду им, като по този начин се съпоставят както различни диахронни срезове или различни жанрове, така и лексика от различни лексико-семантични групи и подгрупи. В същото време истинска история на българското словно богатство може да се напише само ако се изследва битуването на лексемите в различни диахронни срезове до съвременната епоха.

3. Да се натрупа емпиричен материал от оригиналното творчество на книжовниците, което да даде възможност да се пристъпи към фундаментални теоретични разработки за създаване на академична „Българска историческа лексикология“, каквато до момента не съществува.

Сред приоритетите в научните изследвания, осъществявани в Института за български език, проектът се вписва в направлението „Езиковото културноисторическо наследство на българите“.

Електронни езикови ресурси от оригинални творби на българското Средновековие

Ръководители: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Е. Мирчева

Участници: проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Е. Мирчева, доц. д-р Ив. Карачорова, доц. д-р Я. Милтенев, доц. д-р Г. Митринов, гл. ас. д-р В. Мичева, ас. Магдалена Абаджиева. Срок: 2015 – 2017 г.

Електронно издание на оригиналните произведения на Патриарх Евтимий и лексикографски проучвания върху текстовете. Ръководител: доц. д-р Ив. Карачорова. Участници: доц. д-р Ив. Карачорова, проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова, проф. д-р Е. Мирчева, доц. д-р Я. Милтенев, доц. д-р Г. Митринов, гл. ас. д-р В. Мичева. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: електронни бази от данни, научни студии и статии.

IX. Тема на проекта: *Етнолингвистични теоретични и приложни изследвания. Картината на света в българския език и в съпоставка с други езици*

Секция за етнолингвистика

Срок: 2014–2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: доц. д-р М. Китанова

Участници: доц. д-р М. Витанова, доц. д-р М. Китанова, доц. д-р П. Легурска, гл. ас. д-р Й. Кирилова, гл. ас. д-р К. Мичева-Пейчева, гл. ас. д-р Н. Николова, гл. ас. д-р В. Мичева – СИБЕ, ас. А. Лазарова (извънщатен сътрудник), гл. ас. д-р Н. Николова.

Анотация:

Целта на проекта е да помогне за утвърждаването на националната идентичност като част от културното многообразие в Европа.

Задачата на проекта е развитието на етнолингвистичната лексикография, създаването на електронни бази от данни (архиви и библиографии), разработването на теоретични и приложни изследвания. Задачата по създаване на етнолингвистични лексикографски продукти отговаря на мисията на Института за български език „Проф. Любомир Андрейчин“ да работи в областта на културноисторическото наследство. Теоретичните проучвания са свързани с изследването на ключови концепти от българската култура и език (дом, семейство, труд, ум, глупост, свобода), включително в съпоставка с други

езици. Целта на тези изследвания е въз основа на данни от различни източници (синхронни, диахронни и анкетни материали) да се очертаят стереотипите на българина и езиковоспецифичните лексикализации на понятия, свързани с националния бит и култура. Изследват се също бинарните противопоставяния, езикът на българския фолклор и българската художествена литература, особеностите на българската антропонимия.

Научните изследвания имат интердисциплинарен характер, в тях се използват различни методи: когнитивен, диахронен, синхронен, сравнителен, съпоставителен и др.

Проектът е интересен и полезен за висшите учебни заведения при обучението на филолози, етнологии, антрополози и др. Основните задачи на проекта са в съответствие с Националната стратегия за развитие на научните изследвания до 2020 г., в която се поставя акцент на културноисторическото наследство. Сред приоритетите в научните изследвания, осъществявани в Института за български език, проектът се вписва в направление „Езиковото културноисторическо наследство на българите“.

Етнолингвистичен речник на българската народна медицина. Ръководител: доц. д-р М. Витанова. Участници: доц. д-р М. Витанова, доц. д-р М. Китанова, гл. ас. д-р Й. Кирилова, гл. ас. д-р К. Мичева-Пейчева, гл. ас. д-р Н. Николова, гл. ас. д-р В. Мичева – СИБЕ, ас. А. Лазарова (извънщатен сътрудник). Срок: април 2013 – април 2016 г.

Модел на съпоставително изследване на фрагменти от народната култура на българи и словаци. Ръководител: доц. д-р М. Китанова. Участници: доц. д-р М. Китанова, доц. д-р П. Легурска, гл. ас. д-р Й. Кирилова, гл. ас. д-р К. Мичева-Пейчева. Срок 2015 – 2017. Финансиране по ЕБР. Славистичен институт „Ян Станислав” – Словашка АН.

Концептите „дом“, „свобода“ и „труд“ в българския език. Това изследване представлява българската част от проекта EUROJOS в рамките на Етнолингвистичната комисия към МКС с ръководител проф. Е. Бартмински. Ръководител: доц. д-р М. Китанова. Участници: доц. д-р М. Китанова, доц. д-р М. Витанова, гл. ас. д-р К. Мичева-Пейчева. Срок: 2014 – 2015 г.

Форма на представяне на резултатите: речник, студии, статии, монографии, сборници.

X. Тема на проекта: Етнокултура и национален комуникативен стил

Секция за етнолингвистика

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: доц. д-р Н. Павлова

Участници: доц. д-р Н. Павлова, гл. ас. д-р Н. Паскалев (ССБЕ), ас. А. Лазарова (извънщатен сътрудник).

Срок: 2014 – 2016 г.

Анотация:

В съвременната лингвистика проблемът за връзката между езика и културата е централен. Има различни подходи при изследването на тази връзка. Един от тях е изучаването на човешката реч, която е подчинена на културни правила. Речевото поведение на членовете на една езикова общност има свои националноспецифични особености не само заради различните средства на комуникацията, но и заради различията в механизма на техния избор, предпочитанията и честотата на употреба в едни или други комуникативни ситуации. Националните особености на комуникативното поведение представляват свързани с традицията колективни навици на народа ни, които се проявяват в избора и предпочитанията на едни или други комуникативни стратегии и средства за комуникация (вербални и невербални), в употребата им в процеса на междуличностно взаимодействие, в резултат на което се

изработва национален стил на комуникация. Резултатите от неговото изследване ще допринесат за по-задълбоченото описание на националния културен език.

Български културни сценарии и речево поведение. Ръководител: доц. д-р Н. Павлова. Участници: доц. д-р Н. Павлова, гл. ас. д-р Н. Паскалев, ас. А. Лазарова (извънщатен сътрудник). Срок: 2014 – 2016 г.

Функционално-прагматични и лингвокултурни аспекти на именните обръщения в българския език. Изпълнител: доц. д-р Н. Павлова. Срок: 2013 – 2016 г.

Форма на представяне на резултатите: монография, сборник.

XI. Тема на проекта: Диалектни атласи

Секция за българска диалектология и лингвистична география

Срок: 2014-2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия, ЕБР с институти от славянските страни

Ръководител: доц. д-р Л. Антонова

Участници: доц. д-р Л. Антонова, доц. д-р Сл. Керемедчиева, доц. д-р Л. Василева, доц. д-р А. Кочева, гл. ас. д-р Ил. Гаравалова, гл. ас. д-р К. Първанов, гл. ас. д-р М. Котева.

Анотация:

Проектът цели представянето в лингвогеографски аспект на диалектните особености на българския език във връзка с останалите езици в Европа. Чрез лингвогеографския метод се чертаят карти, решени в историко-сравнителен и синхронно-типологичен аспект, с които се изясняват въпроси за корените на езиковото единство и последвалото го диалектно членение, както и въпросите за контактите между славянските и балканските езици и езиците в Европа. В резултат от работата по проекта се създават лингвогеографски трудове, които са конкретно свързани с проучването и съхраняването на езиковото и културно наследство на Европа и на славянските езици. Създават се масиви от лингвистични карти на названия на езикови реалии, които са характерни за културата на европейските и славянските народи и отразяват тяхното историческо развитие, общите елементи и специфичните черти на самобитността. Това допринася за създаването на възможности за разширяване на контактите в културния и обществен живот и на хоризонтите на образованието. Проектът има значение не само за приобщаването на българските учени към европейското изследователско пространство, но и за евроинтеграцията на България в областта на науката и духовната култура. Българският колектив предоставя материал за българските говори, изготвя справки за диалектните особености на явленията и за етимологията на думите, работи по създаването на карти и цели томове.

Проектът се включва в приоритетните направления на Института за български език „Езиково културноисторическо наследство на българите“ и „Теоретични езикови изследвания“.

Европейски лингвистичен атлас. Вид на проекта: колективен с партньор Институт за лингвистика „Йоргу Йордан – Ал. Росети“ към Румънската академия. Финансиране: бюджетна субсидия, ЕБР. Ръководител: доц. д-р Л. Антонова. Участници: доц. д-р Л. Антонова, доц. д-р А. Кочева, гл. ас. д-р Ил. Гаравалова. Срок: 2014 – 2016 г.

Общославянски лингвистичен атлас. Финансиране: бюджетна субсидия с партньори по ЕБР от славянските страни. Ръководител: доц. д-р Сл. Керемедчиева. Участници: доц. д-р Сл. Керемидчиева, доц. д-р Л. Василева, гл. ас. д-р К. Първанов, гл. ас. д-р М. Котева, гл. ас. д-р Хр. Дейкова (СБЕ). Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: лингвогеографски карти и публикации с българските материали, както и с резултати от съпоставителните изследвания.

ХII. Тема на проекта: *Изследване на българските диалекти на различни езикови равнища*

Секция за българска диалектология и лингвистична география

Срок: 2014–2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: доц. д-р Сл. Керемедчиева

Участници: доц. д-р Сл. Керемедчиева, доц. д-р Л. Антонова, доц. д-р Л. Василева, доц. д-р А. Кочева, гл. ас. д-р Ил. Гаравалова, гл. ас. д-р К. Първанов, гл. ас. д-р М. Котева

Анотация:

Проектът си поставя за цел проучването на българските говори от цялата територия на българския езиков континуум – включително извън държавните граници, както и на българския език на различни езикови равнища: фонетика, морфология, лексика и др., а и във връзка с останалите езици в Европа на диалектно и социолингвистично равнище. Прилагат се описателният, диахронният, синхронният, съпоставителният, социолингвистичният, статистическият и др. методи, съпътствани от модерни подходи за събиране, обработка, съхранение, представяне и визуализация на материала. Наблюденията върху съвременното състояние на диалектите включват разработването на проблема за туширането на контрастните диалектизми, езиковата конвергенция и функционирането на съвременните мезолекти.

Проектът се включва в приоритетните направления на Института за български език „Езиково културноисторическо наследство на българите“ и „Теоретични езикови изследвания“.

Български диалектен речник. Ръководител: доц. д-р Сл. Керемедчиева. Участници: доц. д-р Сл. Керемедчиева, доц. д-р Л. Антонова, доц. д-р Л. Василева, доц. д-р А. Кочева, гл. ас. д-р Ил. Гаравалова, гл. ас. д-р К. Първанов, гл. ас. д-р М. Котева. Срок: 2013 – 2015 г.

Изследвания на българските говори от географската област Македония – Р Албания и Северна Гърция. Изпълнител: доц. д-р Л. Антонова. Срок: 2014 – 2016 г.

Българската общност в Австрия – лингвистично, етноложко и фолклорно проучване. Изпълнител: доц. д-р А. Кочева. Срок: 2014 – 2016 г.

Форма на представяне на резултатите: речници, монографични трудове, студии, сборници с тематични изследвания.

ХIII. Тема на проекта: *Български етимологичен речник*

Секция за българска етимология

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен, етап от многогодишен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: гл. ас. д-р Хр. Дейкова

Участници: гл. ас. д-р Хр. Дейкова, ас. М. Гарова, ас. Кр. Фучеджиева, ас. Д. Борисова

Анотация:

„Български етимологичен речник“ е единственото по рода си у нас фундаментално академично издание за произхода на българската лексика от всички краища на българското езиково землище. В „Български етимологичен речник“ се изяснява домашният или чуждоезиковият произход на широки пластове от речниковия състав на българския език, като се разкриват връзките на българския език и българския народ с други езици и народи – славянски, балкански, индоевропейски и неиндоевропейски, от най-древни времена до днес. Чрез етимологичните изследвания на българския език се

хвърля обилна светлина с езикови средства върху генезиса на българския народ, върху неговата материална и духовна култура през вековете и върху историята му.

Голяма част от българските думи, включени в „Български етимологичен речник“, получават етимологично обяснение за първи път, при друга част се правят поправки и допълнения на съществуващи етимологии. По този начин българската етимология има своя дял за сегашния разцвет на етимологичните проучвания в общославянски, европейски и световен мащаб и допринася за високите научни постижения в тази област.

Целите и резултатите от научноизследователската дейност по проекта са пряко свързани с изучаването и съхраняването на българското културноисторическо наследство. „Български етимологичен речник“ има както научно-фундаментално, така и научно-приложно значение и се ползва от много други хуманитарни научни направления, от различни образователни и културни институции. Подобни трудове допринасят за разширяване и обогатяване на хуманитарното знание (в частност знанието за родния български език и за българския народ), което е от безспорно значение за поддържане на образователния потенциал във висшите ни училища и за повишаване качеството на висшето образование. Многотомният лексикографски труд се разработва в рамките на една от приоритетните научноизследователски области на Института за български език – „Академични речници на българския език“.

Форма на представяне на резултатите: поредни свезки/томове от „Български етимологичен речник“.

XIV. Тема на проекта: *Топонимията на Западна България – свидетелства за национална идентичност*

Секция „Приложна ономастика“

Срок: 2014 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д-р А. Чолева-Димитрова

Участници: проф. д-р А. Чолева-Димитрова, гл. ас. д-р М. Влахова, проф. д.б.н. В. Райнов (извънщатен сътрудник)

Анотация:

Основна цел на проекта е да се съхрани топонимията като част от българското културноисторическо наследство. Конкретната изследователска задача е свързана с обобщаване на топонимните данни и разглеждане на принципите и моделите на топонимната номинация. Богатият топонимен материал от тази част на България предоставя безценни исторически свидетелства за националната ни идентичност. Сравнителният анализ на езиковите данни от микротопонимията (между отделните околии на северната и южната част на Западна България) ще позволи да се направят важни изводи за стратиграфията на имената – да се определи ономастичният фон и отделните топонимни пластове, както и да се направят изводи за относителната старинност на названията и за етногенезиса на българския народ.

Едновременно с ономастичните изследвания ще продължи изграждането на научноприложния информационно-технологичен продукт „Електронна база на българската топонимия“. През първия етап на проекта беше положено началото на изграждане на електронната база данни, която включва имена на местности, селища и водни обекти от бившите околии на територията на България в нейните съвременни граници. Тя съдържа приблизително 70 000 географски названия от Западна и Южна България. По-нататъшното разширяване на базата предполага включването на нови топоними (общо 100 000), както и продължаването на започнатите през първия етап

дейности: проучване на етимологията на географските имена; анализиране, редактиране и систематизиране на информацията: определяне на семантичната мотивация за назоваване на даден географски обект; техническа обработка на микротопонимите; връзка на базата данни с Google Earth.

Проектът се включва в приоритетните направления на Института за български език „Теоретични езикови изследвания“ и „Езиково културноисторическо наследство на българите“.

Форма на представяне на резултатите: теоретични студии и статии за българските топоними, база данни на български топоними.

XV. Тема на проекта: *Съвременната българска антропонимна система (Мода на личните имена в България)*

Секция „Приложна ономастика“

Срок: 2013 – 2016 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: проф. д-р А. Чолева-Димитрова

Участници: проф. д-р А. Чолева-Димитрова, доц. д-р Б. Янев (извънщатен сътрудник), гл. ас. д-р М. Влахова-Ангелова.

Анотация:

Обект на научните изследвания в проекта са приблизително 18 000 лични имена на новородени от най-големите градове на България – София, Пловдив и Варна, както и от по-малките населени места. Научното изследване се прави по определена схема според първоначалния замисъл – да се представят анализи за всяка предходна година и да се изработва *Бюлетин за актуалното състояние на българската антропонимна система*. След статистическата обработка на изследваните имена ще бъдат направени изводи за традициите и за промените в мотивационните номинативни практики на родителите в последните години у нас. Използваните основни методи са етимологичният, сравнителният и статистическият.

Вниманието е насочено към изследването на антропонимен материал и от по-малки населени места (Софийска област, Пловдивска област и др.). Прилага се съпоставителен анализ, чрез който се разширява информацията за състоянието на системата на българските лични имена. Избраният подход предоставя възможност да се сравнят резултатите от наименователните практики в големите градове с тези в по-малките населени места.

Проектът отразява редица проблеми на обществения и личния живот на българите. Изследването има принос за българската антропонимия, социология, история и култура. Предлагат се и сертификати за произхода и значението на личните имена.

Проектът се включва в приоритетните направления на Института за български език „Теоретични езикови изследвания“ и „Езиково културноисторическо наследство на българите“.

Форма на представяне на резултатите: студии и статии, бюлетин за актуалното състояние на българската антропонимна система.

XVI. Тема на проекта: *Език. Личност. Общество*

Секция за общо и съпоставително езикознание

Срок: 2013–2017 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководители: проф. д-р М. Стаменов, доц. д-р Св. Питкевич

Участници: проф. д-р М. Стаменов, доц. д-р Св. Питкевич, доц. д-р А. Пачев, гл. ас. д-р И. Панчев.

Анотация:

Темата „Език. Личност. Общество“ е планирана с оглед разработването на основни проблеми в областта на теоретичното езикознание, които са от съществено значение за изследването на българския език на съвременен равнище. Основната нейна цел е да се идентифицират и изследват такива проблеми на езиковата теория и практика, които могат да създадат адекватна рамка за лингвистичните изследвания в България, тъй като Секцията по общо и съпоставително езикознание е единственото научно звено в България, което се занимава с фундаментални изследвания в областта на езикознанието у нас. От това произтичат и основните задачи, които се поставят при реализацията на темата – да разширява на модерна теоретична основа хоризонта на изследването на българския език и на връзките му с родствени и неродствени езици. Методологията на изследването е с оглед на съвременните парадигми в езикознанието, както и с оглед на разработките и тенденциите в такива области като лингвистична семантика и прагматика, философия на езика, психолингвистика и социолингвистика. Очакваните резултати се заключават в приобщаването към най-новите насоки на научно търсене, както и в създаване на адекватна теоретична рамка за реализация на емпирични езиковедски изследвания и анализи у нас.

Проектът се стреми към повишаване на качеството на знанията в общото и теоретичното езикознание и към интегриране в европейското изследователско пространство с оглед на използването на съвременна методология. Специално внимание се обръща на синергията между разгръщането на фундаментални изследвания и на такива, ориентирани към запазване и обогатяване на националното културно наследство. Темата е планирана с оглед на приоритетните области на научни изследвания на Института за български език – „Теоретични езиковедски изследвания“.

Митът за автономното езиковедско изследване. Изпълнител: доц. д-р Св. Питкевич. Срок: 2013 – 2015 г.

Прагматика назаем (характер на езиковата личност и на междуличностното общуване при употребата на т. нар. „неменливи думи и възклицания“ от османски турски в български език). Изпълнител: проф. д-р М. Стаменов. Срок: 2013 – 2015 г.

Приемственост и новаторство във възгледите за обществото в социолингвистиката. Изпълнител: доц. д-р А. Пачев. Срок: 2013 – 2015 г.

Речевият акт и заличаването на действителността. Изпълнител: доц. д-р Св. Питкевич. Срок: 2015 – 2017 г.

Езиковата реалност на Европейския съюз и европейските езикови общности. Изпълнител: доц. д-р А. Пачев. Срок: 2015 – 2017 г.

Език и личност през епохата на социализма. Изпълнител: проф. д-р М. Стаменов. Срок: 2015 – 2017 г.

Наименуване на езиковата манипулация в България в периода 1945 – 89 г.: изграждане на концепта за бъдещето. Изпълнител: гл. ас. д-р И. Панчев. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: монографии, студии и статии.

XVII. Тема на проекта: Съпоставително–типологични аспекти на лексикалните изследвания в родствени и неродствени езици (върху материал от български и руски език)

Секция за общо и съпоставително езикознание

Срок: 2013–2015 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: доц. д-р П. Легурска

Участници: доц. д-р П. Легурска, гл. ас. д-р И. Панчев

Анотация:

В проекта се разглеждат три аспекта, свързани със съпоставката на лексиката в български и руски език. Обосновават се теоретични и практически въпроси на контрастивната лексикология – съпоставителна лексикология, съпоставителна културология и лингвокултурология. Задачата на проекта е да се изведат съпоставително-типологични черти на съпоставяните езици, засягащи изследваните явления – лексикални, лексикално-синтактични, лексикално-граматични и др. Обобщават се различни факти на междуезикова симетрия, асиметрия – дисиметрия по отношение на оригинален текст и превода му на български език. Търси се лингвокултурната динамика, погледната през призмата на концептите в съпоставяните езици.

Съпоставително-типологичните изследвания на българския език с други езици представляват съществен аспект на лингвистичните изследвания в България. Подобни изследвания са съобразени с мисията на Института, като се цели системно проучване и описание на лексикалната и граматичната система на българския език в съпоставка с други езици, с утвърждаването на националната идентичност като част от културното разнообразие в Европа и в България.

Разработките в теоретичен план са ценни за академичните филологически среди, в практически аспект те са актуални за стажове и студентски практики, при обучение на докторанти и специализанти. Темата се свързва с приоритетното направление на Института „Теоретични езиковедски изследвания“.

Изучаване на националната специфика (върху съпоставителен материал от български и руски език). Изпълнител: доц. д-р П. Легурска. Срок: 2013 – 2015 г.

Концепти „позициониращи“ индивида през периода на социалистическото развитие на България (1945 – 1989): дом (семејство), учение, труд (отдых) и др. в българския език. Изпълнител: гл. ас. д-р И. Панчев. Срок: 2013 – 2015 г.

Форма на представяне на резултатите: сборници с теоретични студии.

XVIII. Тема на проекта: Терминологична практика

Секция за терминология и терминография.

Срок: 2015 – 2017 г.

Вид на проекта: колективен

Финансиране: бюджетна субсидия

Ръководител: доц. д-р М. Симеонова

Участници: доц. д-р М. Симеонова, гл. ас. д-р Ек. Петкова, проучвател К. Симеонова, проучвател А. Христова.

Анотация:

В рамките на проекта „Терминологична практика“ се работи по „Терминологичен речник по икономика“ и електронни бази данни. Речникът по икономика е част от поредица речници на основните термини, предназначени за учебната и обществената практика, но от издадените досега три тома – по природни, хуманитарни и обществено-политически науки, се интересуват и специалисти в съответните области. Речниците помагат на техните ползватели да уточняват значенията на термините, системността във всяка отделна област и между отделните предметни области (вътрешна системност и външна системност). В тях са приложени резултатите от теоретичните изследвания върху значение и съдържание на термина, понятийно-семантична системност в терминологията, лексико-семантична и формална вариантност. Основните термини са представени чрез дефиниция, включени са кратки енциклопедични сведения, описани

са класификационните групи на термините. Електронните бази данни съдържат термини, терминоелементи и терминологична лексика. В една част от тях термините са снабдени с дефиниция и енциклопедични сведения за разглежданите понятия, а в друга е приведена ограничена граматична парадигма на терминологичните единици. Работата по електронните бази данни включва попълването им с нови термини и проучвания върху чуждестранния опит в представянето на системните отношения между понятията в отделните научни и професионални области.

Цел на проекта е да подпомага терминологичната практика на учещи, журналисти и на всички членове на обществото; да осигурява точност и еднозначност в професионалната комуникация и да обслужва практическата дейност на специалистите от всички области на знанието.

Задачите на проекта включват създаване на терминологични речници, попълване на електронните бази данни, изследване на чуждестранния опит в представянето на терминологична информация в електронен вид.

В работата по проекта се използват: системен подход, съчетание на семасиологичен и ономасиологичен подход, синхронен подход, съпоставителен подход. В техните граници се използват когнитивни методи, методът на падежната граматика, методът на компонентния анализ, както и други по-конкретни методи и процедури.

Разработките в рамките на проекта се причисляват към две от основните направления в работата на Института за български език – „Академични речници на българския език“ и „Езикова култура“.

Речник на основните термини с българската наука. Т. 4. Икономика. Ръководител: чл.-кор. проф. М. Попова. Участници: чл.-кор. проф. М. Попова, доц. д-р М. Симеонова, доц. д-р Д. Лесневска, гл. ас. д-р Ек. Петкова, проучвател К. Симеонова, проучвател А. Христова. Срок: 2015 – 2017 г.

Електронна база данни. Ръководител: гл. ас. д-р Ек. Петкова. Участници: доц. д-р М. Симеонова, гл. ас. д-р Ек. Петкова, проучвател К. Симеонова, проучвател А. Христова. Срок: 2015 – 2017 г.

Форма на представяне на резултатите: терминологични речници, електронна база данни, публикации за особеностите при представянето на терминологичната информация в електронен вид.

Участие на сътрудници на ИБЕ в проекти на други звена на БАН:

Проф. д.ф.н. М. Цибранска-Костова: *Молдовските антиеретически сборници от XVI век* (съвместно с представители на Института за исторически изследвания и КМНЦ) към проекта *Светци, святи личности, управници, владетели. Книгите и властта на двата бряга на река Дунав през Средните векове* (проект на БАН по ЕБР с Института за история „Николае Йорга“ към Румънската академия). Срок: 2015- 2017 г.

Доц. д-р Ив. Карачорова: *Песнивецът на цар Иван Александър – изследване и издание* към проект *Изследване и издание на писмени паметници от времето на цар Иван Александър* (проект на КМНЦ). Срок: 2015- 2017 г.

Гл. ас. д-р Н. Николова: *Езикова и етнокултурна интеграция на имигрантите в българското общество през XXI век* към проект *Външни миграции в България, XIX –*

XXI в.: историко-демографски, социално-антропологически и етнокултурни аспекти (проект на Института за исторически изследвания). Срок: 2015- 2017 г.

Проф. д-р Анна Чолева-Димитрова: *Следи от тракийски език в българската ономастика* към проект *Траките – генезис и развитие на етноса, културни идентичности, цивилизационни взаимодействия и наследство от Древността* (проект към БАН, съвместен с 24 института). Срок: април 2015 – април 2018 г.